

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1211/2024
25.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Поповић, адвокат из ..., против туженог Друштва за информације, технологије и консалтинг „Крон“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Зоран Стојков, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1849/23 од 25.10.2023. године, у седници одржаној 25.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА, као неоснована, ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1849/23 од 25.10.2023. године у делу у коме је потврђен став први и четврти изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П1 1355/21 од 01.11.2022. године.

ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧУЈУ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1849/23 од 25.10.2023. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1355/21 од 01.11.2022. године, па се **ОДБАЦУЈЕ** тужба у делу у коме је тужилца тражила да се обавезе тужени да је врати на рад на радно место ... у складу са Уговором о раду од 01.02.2013. године, анексираним 01.07.2015. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1355/21 од 01.11.2022. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је поништено као незаконито решење туженог о отказу Уговора о раду од 16.06.2017. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да је врати на рад на радно место ... у складу са Уговором о раду од 01.02.2013. године, анексираним 01.07.2015. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да тужилцу врати на рад са нето месечном зарадом од 183.000,00 динара.

Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове поступка од 248.086,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1849/23 од 25.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиље и туженог и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1355/21 од 01.11.2022. године у ставу првом, другом и четвртном изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непоптуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је дала одговор на ревизију тражећи трошкове ревизијског поступка.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), у даљем тексту ЗПП и утврдио да је ревизија делимично неоснована, а делимично основана, те да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог на неодређено време, почев од фебруара 2013. године, а непосредно пре доношења оспореног решења обављала је послове Тужиља је била привремено спречена за рад због болести, о чему је туженом доставила потврду лекара да спреченост почиње од 24.04.2017.године, те да ће трајати и даље, након чега је дописано руком „до месец“. Тужени је истакао да је тужиља доставила потврду о привременој спречености за рад у којој није наведено време очекиване спречености за рад у складу са чл.103. Закона о раду, те је стога тужени донео одлуку да тужиљу упути на анализу у овлашћену здравствену установу ради прегледа о трошку туженог у складу са чланом 179. став 4. ради провере околности из члана 179. став 3. тачка 3. Закона о раду, са упозорењем да се одбијање тужиље да се одазове на позив послодавца сматра непоштовањем радне дисциплине у смислу члана 179. став 3. Закона о раду. Тужиљи су упут за лекарски преглед и упозорење пред отказ Уговора о раду достављени путем имејл поште, јер тужиљи није било могуће извршити доставу путем њене адресе пребивалишта. У том периоду, када је фирма активно пословала није постојала огласна табла код туженог, те је за потребе уручења тужиљи обавештења о упућивању на лекарски преглед, понуде за закључење анекса Уговора о раду, упозорења пред отказ Уговора о раду и решења о отказу Уговора о раду, законски заступник туженог исте окачила на зид своје канцеларије. Седиште туженог је било на ... – ... за ..., а послови су се обављали на ... у улици ... и у оквиру ..., а огласне табле није било ни у једном објекту туженог. Оспореним решењем о отказу Уговора о раду тужиљи је престао радни однос код туженог због непоштовања радне дисциплине, имајући у виду да се тужиља није јавила на лекарски преглед у здравствену установу и због одбијања да потпише анекс Уговора о раду. Тужиља је дана 07.07.2017. године одјављена са обавезног социјалног осигурања код туженог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвајањем тужбеног захтева поништили као незаконито побијано решење о отказу Уговора о раду применом одредбе члана 179, 180, и 185. Закона о раду оцењујући да тужила није извршила повреду радне дисциплине која јој се ставља на терет, јер није било места издавању налога туженог да се тужила одазове на лекарски преглед ради утврђивања околности из члана 179. став 3. тачка 3. и став 4. Закона о раду, имајући у виду да је разлог за упућивање било ненавођење времена очекиване спречености за рад у потврди о привременој спречености за рад, које време је међутим на јасан начин било наведено у потврди, па је непоступање тужиле по овом налогу ирелевантно. Такође, непотписивање анекса Уговора о раду не може представљати разлог за отказ у конкретном случају, имајући у виду да тужени није тужили доставио понуду и анекс за закључење Уговора о раду у складу са законом, јер исти нису били стављени на огласну таблу која је била истакнута на видном месту у просторијама послодавца и доступна на увид запосленима у свако доба током радног времена, из чега произлази да нису могли бити формиран отказни разлози због којих је оспореним решењем тужили престао радни однос код туженог.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су, усвајањем тужбеног захтева за поништај решења о отказу Уговора о раду, правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 4. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...95/2018) прописано је да послодавац може запосленог да упуту на одговарајућу анализу у овлашћену здравствену установу коју одреди послодавац, о свом трошку, ради утврђивања околности из става 3. тач. 3. (ако злоупотребви право на одсуство због привремене спречености за рад) и 4. овог члана или да утврди постојање наведених околности на други начин у складу са општим актом. Одбијање запосленог да се одазове на позив послодавца да изврши анализу сматра се непоштовањем радне дисциплине у смислу става 3. овог члана. Ставом 5. тачка 2. истог члана је прописано да запосленом може да престане радни однос ако одбије закључење анекса уговора у смислу члана 171 став 1. тачка 1-5 овог закона.

Према члану 185. Закона о раду уговор о раду се отказује решењем, у писаном облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку (став 1.). Решење мора да се достави запосленом лично, у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог (став 2.). Ако послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу става 2. овог члана, дужан је да о томе сачини писмену белешку (став 3.). У случају из става 3. овог члана решење се објављује на огласној табли послодавца и по истеку осам дана од дана објављивања сматра се достављеним (став 4.). Запосленом престаје радни однос даном достављања решења осим ако овим законом или решењем није одређен други рок (став 5.).

У конкретном случају, потврда о привременој спречености за рад коју је тужила доставила туженом је у складу са одредбом чл.103. Закона о раду, јер је у истој наведено да ће привремена спреченост трајати на даље, до месец, при чему у највећем броју случајева спреченост за рад представља временски неизвесну чињеницу, чије се трајање унапред не може предвидети, па из тих разлога није ни било места издавању налога туженог да се тужила упуту на одговарајућу анализу у овлашћену здравствену установу ради утврђивања околности из члана 179. став 3 тачка 3. и тачка 4. Закона о

раду, имајући у виду да је разлог за упућивање било ненавођење времена очекиване спречености за рад у потврди, те с тога нема ни повреде радне дисциплине од стране тужиље.

Такође, непотписивање анекса уговора о раду као отказни разлог у конкретном случају не стоји, јер тужиљи акти нису достављени у складу са императивним одредбама закона. Понуда за закључење анекса уговора о раду је тужиљи достављен преко огласне табле која се налазила у канцеларији законског заступника туженог, што се не може сматрати доставом у складу са законом, јер огласна таба и са њом у вези оглашавање правних аката, мора бити на таквом месту где ће бити доступна увиду запосленима у свако доба током радног времена, тако да послодавац не може вршити оглашавање на местима која нису доступна опажању запослених у току целог радног времена, те канцеларија законског заступника туженог није место где треба да стоји огласна табла јер се на тај начин ограничава приступ запосленима њеном садржају.

С тога, насупрот ревизијским наводима, правилно је становише нижестепених судова да огласна табла мора бити истакнута на видном месту у просторијама послодавца јер је смисао јавног оглашавања да створи вероватноћу да заинтересовано лице преко шире јавности сазна за околности од значаја за његова права, обавезе и одговорности, што није било у конкретном случају, с обзиром да тужиља није могла сазнати за акте и њихов садржај на начин оглашен као код туженог, из чега произлази да нису могли бити формираны отказни разлози због којих је оспореним решењем тужињи престао радни однос код туженог.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Пошто тужени неосновано побија правилност примене материјалног права, Врховни суд је донео одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Међутим, нижестепени судови су доносећи одлуку којом је обавезан тужени да тужиљу врати на радно место .. у складу са Уговором о раду од 01.02.2013. године, анексираним 01.07.2015. године учинили битну повреду одредабе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју суд пази по службеној дужности, јер су одлучили о захтеву који не спада у судску надлежност.

Наиме, не спада у судску надлежност изрицање обавезе послодавцу да запосленог распореди на тачно одговарајуће радно место, јер се то питање решава сагласношћу воља послодавца и запосленог, закључењем Уговора о раду или анекса Уговора о раду у смислу одредбе члана 30. став 2. Закона о раду, по враћању запосленог на рад у извршењу одлуке донете у смислу правила из члана 191. став 1. Закона о раду. Зато су у овом делу због учињене битне повреде одредаба парничног поступка нижестепене пресуде преиначене и у односу на тај део тужбеног захтева тужба одбачена сходно одредби члана 415. став 2. Закона о парничном поступку у вези члана 374. став 2. тачка 2.

Трошкови ангажовања пуномоћника адвоката за састав одговора на ревизију тужиље, нису били потребни у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, због чега је на основу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку Врховни суд одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**